

Nieuwsbrief 4

R.K. Parochie de Vier Evangelisten

Tijdens de corona-crisis; 17 april 2020

Beste parochianen

Hij leeft!

Aan het eind van de eucharistieviering op Paaszondag, nadat hij ons Zalig Pasen had gewenst, werd ik getroffen door de woorden van onze pastoor, Kees Dernee: "Hij leeft, kijk om u heen....., dat Hij leeft zien we onder andere in de daden van goedheid die mensen plegen. Kijk eens naar de mensen in de zorg. Met liefde verplegen ze al degenen die aan hun zorgen zijn toevertrouwd. Ook dat is een teken dat de Heer leeft.....onze daden van goedheid en van toewijding."

Ik moest toen direct ook denken aan de daden van goedheid die ik in onze parochie ervaar sinds wij de maatregelen van de overheid en de Nederlandse bisschoppen in het kader van de coronapandemie ten uitvoer brengen. Het is goed om daar tijdens de dagen van het Paasoctaaf, iets meer dan anders, bij stil te staan, om zo ons bewust te zijn dat we als leden van de Parochie de Vier Evangelisten, aan elkaar en aan anderen, getuigen dat onze Heer leeft.

In eerdere Nieuwsbrieven heeft u al kunnen lezen over het initiatief van Roos Verheijen van Inside Out die samen met Bart van Leeuwen een poule van jongeren heeft opgezet die in deze periode de helpende hand uitsteken om een boodschapje te doen of te bellen met mensen die eenzaam zijn. Deze poule van jongeren, waar ook een aantal (oud)vormelingen bij aangehaakt zijn, heeft zich al ingezet om Nieuwsbrieven en Paas-attenties voor zieke, oude en eenzame parochianen rond te brengen. Ook heeft u kunnen lezen dat bij de Pastoor van Arsgemeenschap vooral de oudere en zieke parochianen een attentie, bestaande uit een palmtakje, paaskaarsje en een tekening van één van de eerste communicantjes en/of een kind van de kinderwoorddienst heeft ontvangen. Ook kinderen van andere kinderwoorddienstgroepen zijn actief. Bij de kinderwoorddienstgroep van Maria van Eik en Duinen bijvoorbeeld, is het initiatief genomen om kinderen op te roepen om een (zelfgemaakte) kaart te sturen aan een bewoner in het Woonzorgpark Loosduinen, om deze mensen die nu van de buitenwereld geïsoleerd zijn, te laten weten dat er aan hen gedacht wordt.

In een gezamenlijke actie van de werkgroepen diaconie van de Emmaus-, Maria van Eik en Duinen- en de Titus Brandsmagemeenschap én Inside Out zijn in de week voor Palmzondag tasjes met twee Franse geraniums, een zakje paaseitjes, een lichtje van de jongeren, een paaskaart van de werkgroep en een paar gebedskaarten verzorgd voor parochianen die het in deze tijd extra moeilijk hebben, zoals zieken, ouderen, armen en eenzamen. Bij het bezorgen van deze tasjes zijn enkele vrijwilligers van de werkgroepen en vooral ook de jongerenpoule actief geweest. Met volgeladen fietsen gingen ze op pad. (zie de foto's). Ook de vrijwilligers van De Luifel hebben aan deze actie meegedaan. Zij hebben voor hun handwerkgroep op de dinsdag en voor de maaltijdsgasten op vrijdag nog een aardigheidje aan de tasjes toegevoegd. De geraniums waren trouwens geleverd door een tuinder uit het Westland die via de Haagse Gemeenschap van Kerken grote hoeveelheden had aangeboden, omdat hij ze dit jaar via de normale kanalen niet kwijt kon. Op deze manier hebben we dus ook een goede daad aan deze tuinder gedaan.

In deze tijd van de corona-crisis blijft ook de parochiële noodhulp zich inspannen om de in armoede levende bewoners en gezinnen binnen de grenzen van de parochie bij te staan, zo goed als mogelijk. Op de dinsdagen is de noodhulp gesloten, maar aan gezinnen waarvan bekend is dat ze het 'zwaar te verduren' hebben, wordt bijzondere aandacht gegeven. Zo worden van de houdbare levensmiddelen die worden meegebracht bij de kerkopenstelling, toch pakketjes gemaakt en bezorgd bij deze mensen. Een aantal 'cliënten' van de noodhulp zijn aangemeld voor het stedelijk project van Ben Lacchab (van Resto van Harte), die nu maaltijden bereidt voor oude, eenzame en kwetsbare mensen. Deze worden voor zeven dagen tegelijk, wekelijks en gratis, bij de mensen bezorgd.

Voor de Paasdagen hebben 35 gezinnen in armoede van onze noodhulp een waardebon ontvangen om daarmee bij de Jumbo levensmiddelen te kunnen kopen. Het idee was eigenlijk om een paaspakketje met levensmiddelen te bezorgen, maar dit was moeilijk te organiseren omdat de supermarkt in deze crisistijd niet mee kon werken om voor zoveel mensen in te kopen. De waardebon was een goed alternatief. Op Witte Donderdag 's-avonds (toeval of niet) kwam uit onverwachte hoek nog een verzoek, om voor broden die bij een organisatie elders in de stad over waren gebleven, een goede bestemming te

vinden. Vrijwilligers van de noodhulp hebben op Stille Zaterdag 's-middags veertig hele verpakte broden opgehaald en deze onder arme gezinnen verdeeld.

Onze Parochiële Caritas Instelling (PCI) doet eveneens goed werk in deze tijd. Zij heeft een grote financiële bijdrage geleverd aan het 'Paastientjesproject' voor de Voedselbank Haaglanden. Zoals bekend is de Voedselbank vanwege de coronapandemie al enkele weken gesloten. Als alternatief krijgen gezinnen die normaal bij de Voedselbank komen nu wekelijks een waardebon van € 15,- om daarvoor bij Jumbo boodschappen te kunnen halen. Grote gezinnen krijgen een waardebon van € 30,-. Deze bedragen maken voor een arm gezin natuurlijk wel een beetje uit, maar ze dragen nou niet echt bij aan wat ruimte in het huishoudbudget rond de Paasdagen. Zowel aan de protestantse als aan de katholieke kerken in de regio Haaglanden is daarom het verzoek gedaan om een donatie te doen zodat de waardebonnen, verstrekt op de donderdagen rond Pasen, een bedrag van € 25,- respectievelijk € 50,- zouden krijgen. Op Witte Donderdag is de donatie van de protestantse kerk besteed en afgelopen donderdag (16 april) heeft de katholieke bijdrage tot de waardevermeerdering van de bonnen geleid. In de stad Den Haag spreken we over 1680 arme gezinnen die door bijdragen van onze PCI, de PCI van parochie Maria Sterre der Zee en een donatie van twee stichtingen met katholieke wortels, deze week weer iets meer bestedingsruimte voor hun noodzakelijke boodschappen hebben gekregen.

Naast deze diaconale activiteiten waar ik zelf in meer of mindere mate bij betrokken ben, zijn er ook verschillende initiatieven genomen om zieke, oude en kwetsbare mensen, of mensen die om een andere reden dat op prijs zouden stellen, met enige regelmaat te bellen. Medewerkers van 'Samen koken, samen delen' bellen bijvoorbeeld zo nu en dan de gasten die anders elke derde woensdag van de maand in de pastorie van Maria van Eik en Duinen komen eten en die nu dat 'uitje' moeten missen. Ook zijn leden van koren of werkgroepen spontaan elkaar gaan bellen en/of mailen. Naar aanleiding van het pastoraal woord in de eerste corona-nieuwsbrief hebben enkelen mij zelfs opgebeld met de vraag of ik een paar namen en telefoonnummers voor ze had zodat zij anderen zouden kunnen bellen. Het is om stil van te worden en om dankbaar voor te zijn. De onderlinge betrokkenheid en de zorg voor elkaar en voor anderen om ons heen, lijkt groter dan ooit. Het corona-virus doet, naast het geven van angst en verdriet, het ziek maken en doen sterven van mensen, het stilleggen van het sociale leven en het bedrijfsleven, blijkbaar ook iets goeds met ons mensen. Komen de echte waarden van het leven nu niet meer dan anders tot hun recht? Die dingen waar het allemaal om zou moeten draaien? Dat leven dat God met zijn schepping had bedoeld, waarop vele profeten ons hebben gewezen en waarin zijn Zoon Jezus ons is voorgegaan en nog steeds voorgaat. Want Hij leeft! Laten wij ervan blijven getuigen dat Hij leeft, in deze corona-crisistijd, en hopelijk ook erna!

Namens het parochie- en pastoraal team, diaken Jos van Adrichem

Mededelingen van het parochieteam

Spirit uitgesteld

Het parochieteam heeft de redactie van de Spirit laten weten dat er voorlopig geen nieuwe Spirit zal worden uitgegeven. De wekelijkse Nieuwsbrief zal voorlopig voorzien in de informatievoorziening aan onze parochianen. De Nieuwsbrief zal ook in de kerken liggen en kan worden meegenomen tijdens de openstellingen. Aan de pastoraatgroepen is gevraagd zoveel mogelijk emailadressen te verstrekken om zo de Nieuwsbrief ook, via het centraal parochiesecretariaat, digitaal te kunnen aanbieden. De Nieuwsbrief wordt ook op de website van de parochie gepubliceerd. Op deze website is tevens een digitaal formulier geplaatst, waarmee u zich kunt aanmelden voor het ontvangen van de digitale Nieuwsbrief.

Emailadressen en de privacy

Het parochieteam kan zich goed voorstellen dat u wat vraagtekens heeft bij het gebruik van emailadressen door de parochie. Ook wij vinden uw privacy belangrijk. Het mailadres dat u ons heeft gegeven wordt dan ook uitsluitend gebruikt waar u dat voor heeft bedoeld. Namelijk u informatie verstrekken van en over parochiële zaken. Wij garanderen ook dat we deze adressen onder geen enkele voorwaarde aan anderen zullen verstrekken. Mail verzenden doen we middels verborgen ontvangers (undisclosed recipients) zodat uw identiteit voor anderen verborgen blijft. Het kan zijn dat de pastoraatgroep van uw locatie uw mail al gebruikt voor berichten. In dat geval wordt u waarschijnlijk door iemand uit de pastoraatgroep gevraagd of dit mailadres ook gebruik mag gaan worden voor de centrale Nieuwsbrief.

Klokgelui op 1^e Paasdag

Waarschijnlijk heeft u ze wel gehoord, op 1^e Paasdag: van 12.00 tot 12.15 uur hebben de klokken van onze kerken luid geklonken om in Den Haag Zuid en omstreken de Paasgedachte luister bij te zetten. Aan het eind van de eucharistieviering die ochtend had pastoor Dernee nog meegedeeld dat dit zou gaan gebeuren. Zoals u vorige week in de nieuwsbrief heeft kunnen lezen, hadden de Nederlandse bisschoppen dit verzoek gedaan. Op deze manier, zo stelden de bisschoppen, kunnen we de parochianen en allen die het horen, een hart onder de riem steken en oproepen tot gebed om zo samen Pasen te beleven. Nu het belangrijkste Hoogfeest van christenen niet samen in publieke vieringen gevierd kan worden, is dit een manier om toch met elkaar in gebed verbonden te zijn.

Vieringen via internet

Het vieren via internet gaat steeds beter. Steeds meer mensen kijken live met ons mee en ook wordt er steeds vaker teruggekeken. Ook de film die als alternatief voor de kruisweg is geplaatst is veel bekeken en enthousiast ontvangen. Het was even zoeken naar de technische mogelijkheden voor de muzikale invulling. Wat we van u gemeld krijgen is dat ook die op de 2^e Paasdag van goede kwaliteit was. Zolang de publieke vieringen nog niet zijn toegestaan zullen we in ieder geval gebruik blijven maken van de mogelijkheden die internet ons biedt om de viering bij u in de huiskamer te

brenghen. De volgende vieringen worden uitgezonden op de zondagen vanaf 10.00 uur.

De misintenties die u bij het secretariaat heeft opgegeven of nog zult opgeven, worden in deze besloten vieringen meegenomen bij de voorbeden.

Collecte overmaken

Aangezien het praktisch niet mogelijk is om met een collecteschaal bij u langs te komen, hebben we in de vorige Nieuwsbrief een oproep gedaan om uw ruimhartige bijdrage over te maken. Een oproep die, zoals al snel bleek, niet aan dovemans oren was gericht. Daarom willen we dit graag nog eens onder uw aandacht brengen. Wilt u zo vriendelijk zijn het collectegeld dat u in andere tijden in de collecteschaal zou deponeren, nu over te maken naar de bankrekening van de parochie onder vermelding van 'Collecte'? Dan houden we de parochie financieel gezond. Doet u mee met de Vastenactie? Ook deze bijdrage kunt u nu overmaken, met vermelding van 'Vastenactie'. De penningmeester zorgt dat het op de goede bestemming komt!

U kunt uw bijdrage aan de collectes of de vastenactie overmaken op bankrekeningnummer NL62 RABO 0106 9749 04 of via de hiernaast weergegeven QR code.

Juist in deze tijd waarin we niet meer bij elkaar komen is uw steun meer dan nodig. We rekenen op u!

Berichten uit onze gemeenschappen

Uit de pastoor van Ars

Pasen 2020

Op Paaszondag was ik in de Pastoor van Ars-kerk voor stilte en gebed. In het liturgieboekje voor Pasen las ik de woorden van Toon Hermans

*De bomen komen uit de grond
en uit hun stam de twijgen.
En iedereen vindt het heel gewoon
dat zij weer bladeren krijgen.
We zien ze vallen op de grond
en dan opnieuw weer groeien.
Zo heeft de aarde ons geleerd
dat al wat sterft zal bloeien.*

De weg naar Pasen was dit jaar uniek. Vanaf mijn jeugd begon de Goede Week met Palmpassen en in mijn geboortedorp was er een processie, van de lagere school naar de kerk. We hadden allen palmtakken in onze hand en we bezongen de intocht van de Heer in Jeruzalem.

Nu was er alleen maar stilte, géén triomfale intocht, géén zegening van takken, géén gezang, géén Heilige Communie; alleen maar stilte.

Op Witte Donderdag gedenken we het avondmaal en de instelling van het Sacrament van de Eucharistie en het Priesterschap. Nu zaten we in de kerk voor stilte en gebed; géén afscheidsrede; op het einde heb ik wel het Tantum Ergo gezongen.

Op Goede Vrijdag Het Heilige Kruis voor het Altaar geplaatst; er was een (beperkte) bloemenhulde. Christus heeft geleden en is gestorven; de kern van Goede Vrijdag. Op de achtergrond klonk de Mattheuspasion.

Paaszondag: de Heer is waarlijk verrezen; Cees Romijn zong de Sequentie: Victimae Paschali.

Het is nog 50 dagen (gerekend vanaf Pasen) tot 1 juni 2020, 2e Pinksterdag. Tot die tijd géén eucharistie, géén Heilige Communie.

Het was en is voor mij een onwerkelijke tijd; het geloof is voor mij een enorme bron van kracht, waardoor ik overleef. Laten we in deze tijd, in gebed en gedachten, met elkaar verbonden blijven.

Nico Rongen

Spreek van de week:

“De stilte is de lofprijzing aan God”; Antoine Bodar op 12 april 2020 in Rome (KRO/NCRV)

Ars kroniek: Corrie Hallebeek overleden

Afgelopen woensdag ontvingen we het treurige bericht dat Corrie Hallebeek, een van de koffiedames in de Ars, is overleden in Nolenshaghe, waar ze was opgenomen voor revalidatie na een herseninfarct dat haar in januari heeft getroffen. Ze ging langzaam weer vooruit maar helaas heeft het coronavirus haar geveld. Wij gedenken een opgewekte warme vrouw en bidden voor haar man en gezin.

Ineke Giezeman

Pasen

*Een stille, wonderlijke morgen:
Wachters, die waken bij 't gesloten graf
waar Christus moede lichaam werd geborgen;
ze wachten, half in slaap, de morgen af.
Dan, plotseling, begint de grond te beven,
een bliksemflits schiet door de donk're lucht;
de dood wordt overwonnen door het leven,
de wachters slaan verbijsterd op de vlucht.
Geen oog ziet Christus uit het rotsgraf komen,
geen oor heeft het rollen van de steen gehoord,
geen hart heeft van dit wonder durven dromen,
God's samenzijn met Hem wordt niet gestoord.*

*Petrus ziet de opgerolde doeken,
Johannes staat er stil-aanbiddend bij.*

*Dan, als de Heer zijn jong'ren gaat bezoeken,
vertoont Hij hun Zijn handen en Zijn zij.
En elke keer als wij Zijn dood gedenken,
drinken van de wijn en eten van 't brood,
mogen wij aan die stille morgen denken
toen Christus is verrezen uit de dood.
Vol van erbarmen tot ons neergebogen
neemt Hij de last van onze zonden af:
In Zijn licht zien wij met nieuwe ogen
een open hand, een open hart, een open graf...*

bron: onbekend.

Uit de Emmaus

Vorige week was er wel heel veel kopij. Daardoor waren we genoodzaakt hier en daar wat te schrappen anders zou de Nieuwsbrief wel heel lang worden. Een van onze parochianen heeft een prachtig sfeerbeeld geschreven dat we u alsnog niet willen onthouden:

Het kleine coronabeestje heeft ons systeem op de knieën gebracht, tot in de kerk toe. En er valt veel stil.....en in die stilte zou je kunnen horen.. als je de stilte aan het woord wilt laten.

Voor mij staat de naakte Hostie in een simpele monstrans.. met aan weerszijde drie kaarsen, verder is het stil.

Bijna alle menselijk handelen zoals we dat tijdens de eucharistieviering gewend zijn moet nu ook zwijgen. Zoiets als, "wat doe ik hier eigenlijk", ben domme ik even geneigd mezelf af te vragen. En druk associëren de gedachtes zich weer aanéén in m'n hoofd, vragend om aandacht. Om mij heen zie ik wat kerkvrienden zitten, her en der verspreid.

En voor ons staat de naakte Hostie in een simpele monstrans.. met aan weerszijde drie kaarsen, verder is het stil.

En langzaam wordt het goed zo...zóals het is, met voor mij de naakte Hostie in een simpele monstrans.. met aan weerszijde drie kaarsen en verder is het stil.

Nu word ook ik stil...en ik kijk...en ik weet...en ik word gekend...met alles erop en eraan. Vraag en antwoord smelten samen. Bewonderenswaardige Jezus, Amen.

Hein de Bruin

Uit Maria van Eik en Duinen

Meedoen op afstand

Toen de oma van mijn vader op hoge leeftijd was, kon zij op zondag niet meer naar de kerk. Eerst werd zij nog een tijdje opgehaald met de wagen, maar uiteindelijk ging dat ook niet meer. Dat vond ze heel naar, maar daar had zij het volgende op gevonden. Tegen de tijd dat de anderen vertrokken waren voor de Hoogmis, nam zij haar kerkboek en op haar stoel bij het raam las ze de hele H. Mis. Tegen de tijd dat de anderen weer thuiskwamen, was zij ook aan de zegen, het Johannesevangelie en het laatste Deo Gratias toe. Zij was er zelf tevreden mee. Ze miste wel de H. Communie en vooral ook het belletje van de consecratie.

Nou ja, dat was meer dan honderd jaar geleden. Mijn overgrootmoeder overleed in 1923, 89 jaar oud. Maar u vindt het toch niet gek, dat ik er deze week nog eens aan moest denken. Met behulp van kabels en snoeren en al die moderne techniek, zittend voor de TV, waren wij verbonden met de dagkapel in de Emmaus. Om heel andere reden dan mijn overgrootmoeder, maar ook al is het behelpen, het is toch een mooie manier om mee te kunnen doen aan de vieringen rond Pasen en betrokken te blijven. De crisis maakt van alles los en ook van alles mogelijk. Maar toch....we hopen en bidden dat het gauw over is.

Gerard van Dijk

Deze plaats is gereserveerd voor nieuws uit de geloofsgemeenschap Maria van Eik en Duinen. Maar ja, hoeveel nieuws kan er zijn in een geloofsgemeenschap die voor een groot deel "op slot zit"? Voor een groot deel, maar niet helemaal.

Zo zijn er nog de kerkopenstellingen voor een persoonlijk, stil gebed (dinsdag om 10.00 uur en **op zondag voortaan van 14.00 tot 15.30 uur**). Eén van de parochianen, die de kerkopenstelling mogelijk maakt, liet weten dat er tijdens twee van die openstellingen samen 36 parochianen van deze gelegenheid gebruik hadden gemaakt.

En dan zijn er natuurlijk nog de livestream uitzendingen van de vieringen. Een parochiaan liet weten: "Mooie oplossing, je zag bekende voorgangers".

Ook de diaconie blijft actief. Zo zijn er rond Pasen ter bemoediging plantjes bezorgd op 60 adressen en zijn er 124 kaartjes met een Paasgroet verstuurd. Maar van heel veel individuele acties van parochianen ten behoeve van anderen zijn geen gegevens bekend. Voor mensen uit kwetsbare groepen boodschappen doen, of hen even opbellen of een kaartje sturen, het blijft in het verborgene, maar is daarom niet minder belangrijk. De nood, met name in de gedaante van eenzaamheid, is groot. En die wordt alleen maar groter naar mate de 'lockdown' langer duurt.

Hierboven heb ik een paar onderwerpen aangestipt. Mocht u hierover, of over andere onderwerpen, nieuws uit de geloofsgemeenschap Maria van Eik en

Duinen te melden hebben, schroom dan niet om dat naar mijn emailadres te sturen: cor.havermans@planet.nl.

Cor Havermans

Noot van de redactie:

Deze oproep van Cor om gebeurtenissen, ervaringen en/of teksten (gedichten, gebeden, nieuwsitems) die u aanspreken te delen met de lezers van de Nieuwsbrief, geldt natuurlijk niet alleen voor de leden van de geloofsgemeenschap van Maria van Eik en Duinen, maar ook voor alle andere lezers. Als u iets weet dat u de moeite waard vindt om te delen met anderen, laat het dan weten aan de nieuwsbrief-correspondent van uw geloofsgemeenschap. Voor de andere geloofsgemeenschappen zijn dat:

Ineke Giezeman voor de Pastoor van Ars (I.Giezeman@hetnet.nl),
Loek Ruijters voor de Titus Brandsma (eller@ziggo.nl) en Peter The voor de Emmaus (peter.the@geodww.nl).

Bereikbaarheid van de parochie

Door de sluiting van de kerken zijn ook de secretariaten op de locaties niet altijd goed bereikbaar. Wel wordt op het moment dat de kerk is opengesteld de brievenbus geleegd. U kunt dus altijd een briefje achterlaten. Wilt u met iemand in gesprek komen of heeft u een dringende boodschap dan kunt u natuurlijk altijd contact opnemen met het centraal parochiesecretariaat (cps@p4ev.nl of via telefoon:070 3080414). Zij zorgen er dan voor dat u met de juiste persoon of personen in contact wordt gebracht.

Samen zijn we sterker, uw hulp gevraagd

Delen van de Nieuwsbrief

We zijn heel blij dat we deze Nieuwsbrief aan een deel van de parochianen per mail kunnen versturen. Zo kunnen wij hen optimaal op de hoogte houden. Een groot deel beschikt echter niet over internet. Helaas kunnen we de papieren Nieuwsbrief niet elke week bij deze mensen bezorgen.

Mogelijk kunnen we er samen voor zorgen dat in ieder geval een deel van hen toch geïnformeerd blijft:

- Als u deze Nieuwsbrief per mail ontvangt en u kent een mede-parochiaan in uw directe omgeving die geen emailfaciliteiten heeft, dan wilt u misschien de Nieuwsbrief voor hem/haar uitprinten en bij hem/haar in de brievenbus doen of hem/haar opbellen en de belangrijkste informatie doorgeven.
- Als u de geprinte versie van de Nieuwsbrief in de kerk ophaalt voor u zelf, dan kunt u er mogelijk ook één meenemen voor een parochiaan in de buurt en bij hem/haar in de brievenbus doen.

Dank u wel